

POWIATOWY URZĄD PRACY W WEJHEROWIE

***MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE WEJHEROWSKIM
I PÓŁROCZE 2013 R.***

WEJHEROWO, PAŹDZIERNIK 2013 R.

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. Słownik terminów zawartych w analizie	4
1.2. Metodologia raportu	5
1.3. Upowszechnienie monitoringu	6
1.4. Bezrobocie w powiecie wejherowskim według stanu na koniec pierwszego półrocza 2013 roku	6
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	10
3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	17
4. ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE	19
5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	21
5.1. Zawody deficytowe	21
5.2. Zawody zrównoważone	23
5.3. Zawody nadwyżkowe	23
7. WNIOSKI.....	28

1. Wstęp

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie przedstawia półroczny raport diagnostyczny pod tytułem Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie wejherowskim za pierwsze półrocze 2013 roku.

Opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia jest jednym z głównych zadań samorządu powiatu, (a tym samym podległego mu – powiatowego urzędu pracy) w zakresie polityki rynku pracy. W/w zadania określa art. 9 ust. 1, pkt. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. 2013 poz. 674).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Najważniejszym celem urzędu pracy jest odpowiednie i efektywne świadczenie usług na coraz bardziej konkurencyjnym i wymagającym rynku pracy oraz sprostanie rosnącym oczekiwaniom klientów. Tym samym wyłonienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w niniejszym opracowaniu pozwoli na:

- właściwe planowanie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia;
- doskonalenie jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji na temat zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które zmniejsza się zapotrzebowanie na rynku pracy;
- zwiększenie efektywności szkoleń osób bezrobotnych dzięki dostosowaniu kierunków szkoleń do potrzeb pracodawców;
- skuteczną aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych i poszukujących pracy;
- efektywną realizację programów w postaci finansowego wsparcia dla tworzenia nowych miejsc pracy.

Niniejsze opracowanie składa się z części diagnostycznej. Została ona przygotowana w oparciu o raport obejmujący analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie wejherowskim za pierwsze półrocze 2013 roku. Przy analizie zawodów uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz liczbę zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

1.1. Słownik terminów zawartych w analizie

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Długotrwale bezrobotni – osoby, bezrobotne pozostające w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Napływ bezrobotnych – liczba nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych w urzędzie pracy w okresie sprawozdawczym.

Zawód deficytowy – zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – zawód, na który występuje na rynku mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód zrównoważony – zawód, na który występuje na rynku mniej więcej równe zapotrzebowanie w stosunku do osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Oferta pracy – wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika.

1.2. Metodologia raportu

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych i w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz interpretację uzyskanych wyników.

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanych do opracowania raportu były dane liczbowe dotyczące struktury zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych miejsc pracy, zawarte w załącznikach do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy: załącznik nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2013 r.”, załącznik nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy za I półrocze 2013 r.”. Z tego też względu raport dotyczy jedynie części rynku pracy, objętej aktywnością powiatowych urzędów pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (*rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010 r. (Dz. U. nr 82, poz. 537), zmienionego rozporządzeniem M.P.i P.S. z dnia 12 listopada 2012 r. Dz. U. 12, poz.1268*).

W dokumencie tym **zawód** został zdefiniowany, jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy). **Specjalność** jest pojęciem węższym od zawodu. Obejmuje ona podstawową wiedzę i umiejętności wymagane do wykonywania danego zawodu oraz dodatkowe kwalifikacje, wynikające ze specjalizowania się w danej dziedzinie. **Umiejętność** określono, jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności). Umiejętności, zatem, to „wiedza” praktyczna niezbędna do wykonywania określonych zadań zawodowych. Umiejętności zawodowe gwarantują skuteczne wykonywanie zawodu, a stopień ich opanowania stanowi o poziomie kwalifikacji zawodowych. Natomiast **kwalifikacje zawodowe** to wyuczona lub nabyta w drodze doświadczenia wiedza, umiejętności, cechy psychiczne oraz cechy fizyczne (cechy osobowościowe), potrzebne do wykonywania określonej pracy lub zadań, w sposób prawidłowy potwierdzone formalnym certyfikatem. Wynikają one z określonych dokumentów (świadectw, dyplomów, zaświadczeń) i stwarzają domniemanie, że legitymująca się nimi osoba posiada odpowiednie kompetencje. Dokumentem tym może być dyplom, świadectwo, zaświadczenie instytucji szkoleniowej lub inny dokument uprawniający do wykonywania zawodu.

Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego

zawodu (specjalności), z uwzględnieniem takich aspektów kwalifikacji jak ich poziom i specjalizacja. Kryteria te posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w grupy średnie, duże i wielkie.

1.3. Upowszechnienie monitoringu

Adresatami diagnoz zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na lokalnym rynku pracy są w szczególności: Starosta, Wojewódzki Urząd Pracy, dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych oraz zainteresowane problematyką rynku pracy instytucje szkoleniowe oraz inne organy i organizacje.

Monitoring sporządzony został przez pracowników Działu Pośrednictwa Pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie i jest dostępny na stronie Urzędu pod adresem www.pupwejherowo.pl

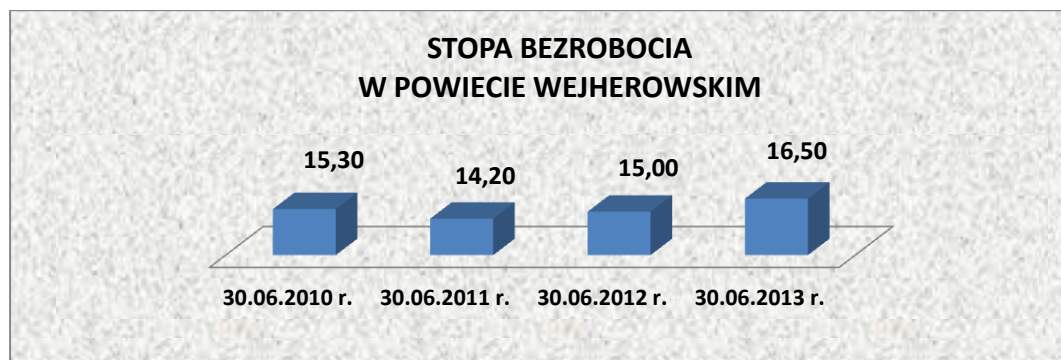
1.4. Bezrobocie w powiecie wejherowskim według stanu na koniec pierwszego półrocza 2013 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie obejmuje swoim zasięgiem działania trzy miasta: Wejherowo, Rumie i Redę oraz siedem gmin: Wejherowo, Choczewo, Gniewino, Leczyce, Luzino, Linia i Szemud.

Rysunek 1. Zasięg terytorialny działania Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

Stopa bezrobocia w powiecie wejherowskim na dzień 30 czerwca 2013 roku wynosiła **16,5%** czyli wzrosła o 1,5% w stosunku do roku poprzedniego (stan na 30.06.2012 roku – 15%). W tym samym okresie stopa bezrobocia w Kraju oraz w województwie pomorskim wynosiła 13,2%. Stopa bezrobocia osiągnęła wartość wyższą o 3,3% stosunku do całego kraju oraz województwa pomorskiego.

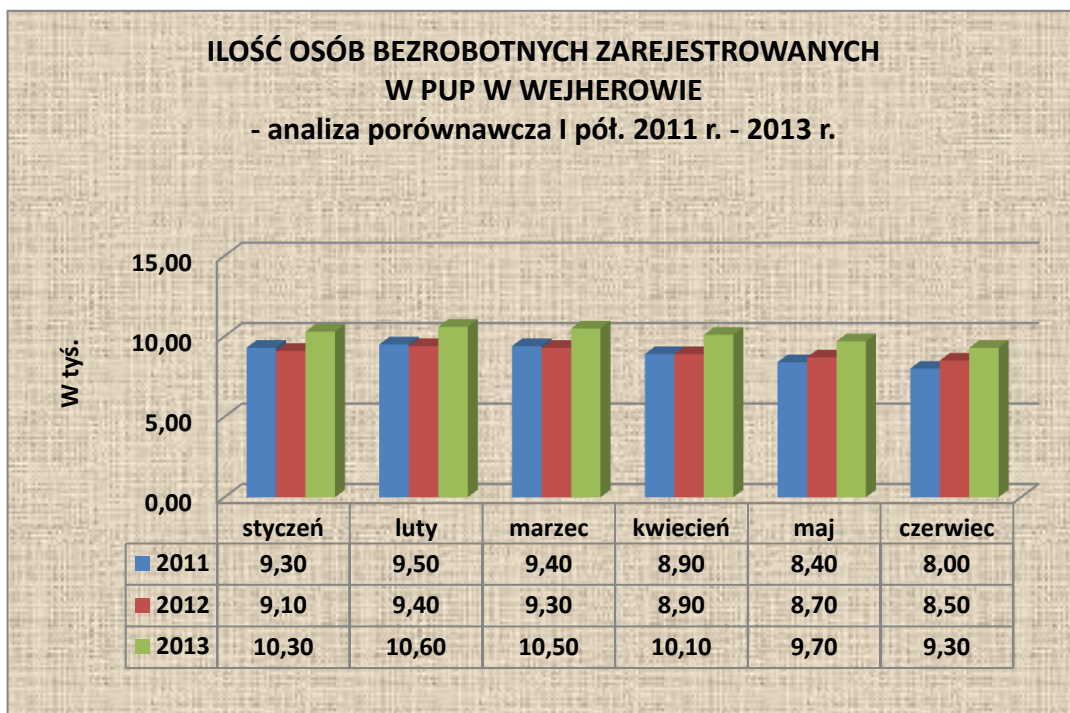
Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie wejherowskim na koniec I półrocza 2010 r. - 2013 r.

Sytuacja na pomorskim rynku pracy w pierwszej połowie 2013 roku była trudniejsza niż w roku poprzednim; utrzymywała się tendencja wzrostowa liczby bezrobotnych. Gospodarka naszego regionu generuje zbyt mało miejsc pracy, aby zapewnić zatrudnienie wszystkim osobom poszukującym pracy.

Od kilku lat na rynku pracy w powiecie wejherowskim odnotowany jest spadek wielkości potencjalnych zasobów siły fachowej. Kolejne lata według prognozy demograficznej, będą charakteryzowały się dalszym spadkiem ludności w wieku produkcyjnym, co postawi rynek pracy, a przede wszystkim pracodawców, wobec nowych wyzwań.

Według stanu na dzień 30.06.2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie zarejestrowanych było **9 348 osób bezrobotnych**. W stosunku do analogicznego okresu 2012 roku nastąpił wzrost o 9,2% (8 491 osób bezrobotnych wg stanu na dzień 30.06.2012 roku).

Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie w poszczególnych miesiącach pierwszego półrocza 2011 roku analogicznie z 2012 i 2013 rokiem przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie w I półroczu 2011 r., w I półroczu 2012 r. oraz I półroczu 2013 r. – analiza własna

W przedstawionych okresach obserwowano stopniowy spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie (od miesiąca marca). Sytuacja powyższa w dużej mierze spowodowana była okresem ożywienia na lokalnym rynku pracy branży budowlanej. Powszechnie wiadomo, że okres zimowy cechuje się stagnacją popytu na prace budowlane, a co za tym idzie brakiem zapotrzebowania na pracowników tej branży. Ponadto, województwo pomorskie z uwagi na swoje położenie terytorialne w okresie wiosennym oraz letnim cechuje się większym zapotrzebowaniem na prace sezonowe w związku z tym, w w/w okresie zaobserwować można wzmożoną ilość podjęć pracy.

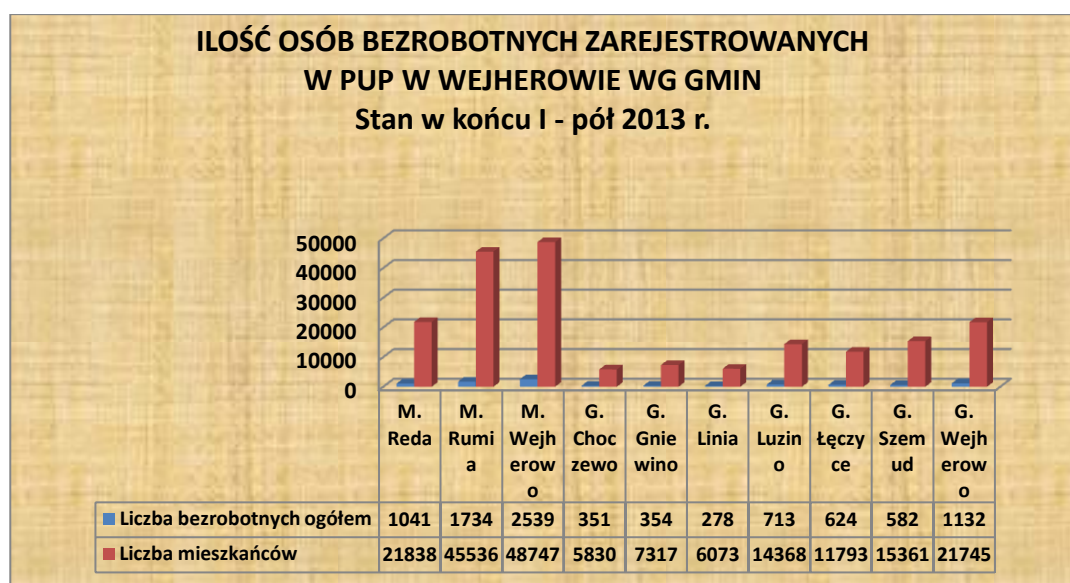
Na zmniejszenie bezrobocia w okresie wiosennym mają również wpływ różnego rodzaju formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych takie jak: szkolenia, staże, prace interwencyjne, które z początkiem roku z racji przyznaných środków finansowych z Funduszu Pracy cieszą się dużym zainteresowaniem osób zarejestrowanych w Urzędzie oraz pracodawców. Tego typu działania mają duży wpływ na sytuację na rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie wychodząc na przeciw oczekiwaniom osób bezrobotnych oraz pracodawców 21 marca 2013 roku już po raz piąty zorganizował Targi Pracy i Edukacji. Głównym celem tego przedsięwzięcia była pomoc osobom bezrobotnym oraz innym osobom zainteresowanym poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia. Również dla pracodawców była to doskonała okazja do zaprezentowania swoich ofert pracy oraz skierowania ich bezpośrednio do osób chętnych do pracy spełniających określone wymagania. W trakcie trwania targów, osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z doradcami zawodowymi tutaj. Urzędu, mogły się dowiedzieć, jak poprawnie napisać

list motywacyjny, czy jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. Dużym zainteresowaniem ze strony osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie cieszyły się także kwietniowe Metropolitalne Międzynarodowe Targi Pracy, Edukacji i Przedsiębiorczości w Gdańsku. W tym celu tut. Urząd zorganizował bezpłatny przejazd autobusem, z którego skorzystało 118 zainteresowanych osób bezrobotnych z terenu działania PUP.

Poniższy wykres przedstawia ilość osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie na dzień 30.06.2013 roku z podziałem na gminy, w zestawieniu z ilością mieszkańców zamieszkujących daną gminę.

Wykres 3. Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Wejherowie na dzień 30.06.2013 r. – podział według gmin

Analizując dane dotyczące bezrobocia na terenie powiatu wejherowskiego nie można nie wspomnieć o rozwoju poszczególnych gmin, który ma bardzo duży wpływ na poziom bezrobocia na tych obszarach. I tak np. w gminie Szemud realizowane są przez tamtejszy GOPS różnego rodzaju projekty, na realizację, których środki finansowe pozyskiwane są z Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki przedsiębiorczości tej niewielkiej gminy, tamtejsi mieszkańcy mają możliwość nieodpłatnego inwestowania w siebie, podnosząc swoje kwalifikacje i umiejętności, które w znacznym stopniu zwiększają ich szanse na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie z terenu gminy Szemud stanowi jedynie 3, 79% wszystkich mieszkańców tej gminy. Warto wspomnieć również w tym miejscu o prężnie rozwijającej się gminie Gniewino, gdzie procent bezrobocia wynosi 4, 84% ogółu mieszkańców. Gmina Gniewino ma wyjątkową strukturę zatrudnienia w porównaniu z innymi gminami wiejskimi. Położona jest blisko aglomeracji trójmiejskiej. W porównaniu z innymi gminami, gmina Gniewino jest gminą o charakterze rolniczo-przemysłowo-turystycznym, co daje jej doskonałe podstawy do dalszego rozwoju oraz inwestowania na tym terenie potencjalnych przedsiębiorców.

2. Analiza bezrobocia według zawodów

Integralną częścią sprawozdawczości charakteryzującą sytuację na lokalnym rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności. Spośród całej liczby osób bezrobotnych, znajdujących się w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie w końcu pierwszego półrocza 2013 roku (tj. 9 348 osób), większość posiadała zawód. Podział przedstawiał się w następujący sposób:

- **8 174 osób bezrobotnych posiadających zawód**, co stanowiło 87,4% ogólnej liczby osób bezrobotnych (w końcu I półrocza 2012 r. – 86,9%);
- **1 174 osób bezrobotnych bez zawodu**, co stanowiło 12,6% ogólnej liczby bezrobotnych (w końcu I półrocza 2012 r. –13,1%).

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie – podział na bezrobotnych posiadających zawód oraz bez zawodu

Bezrobotnym bez wyuczonego zawodu jest osoba posiadająca wykształcenie średnie ogólnokształcące, gimnazjalne, podstawowe lub niepełne podstawowe, która po ukończeniu szkoły nie zdobyła żadnych kwalifikacji zawodowych oraz doświadczenia zawodowego.

Osoby z w/w grupy bardzo często borykają się z podwójnym problemem znalezienia odpowiedniego dla siebie zatrudnienia spowodowanym z jednej strony brakiem sprecyzowanych kwalifikacji zawodowych, a z drugiej strony trudną sytuacją na rynku pracy, na którym pracodawcy poszukują wyspecjalizowanych fachowców, w dużej mierze posiadających już doświadczenie zawodowe.

Liczbę i strukturę największych grup zawodowych wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiecie wejherowskim przedstawia poniższa tabela. Do zestawienia wybrane zostały tylko grupy liczące powyżej 60 osób.

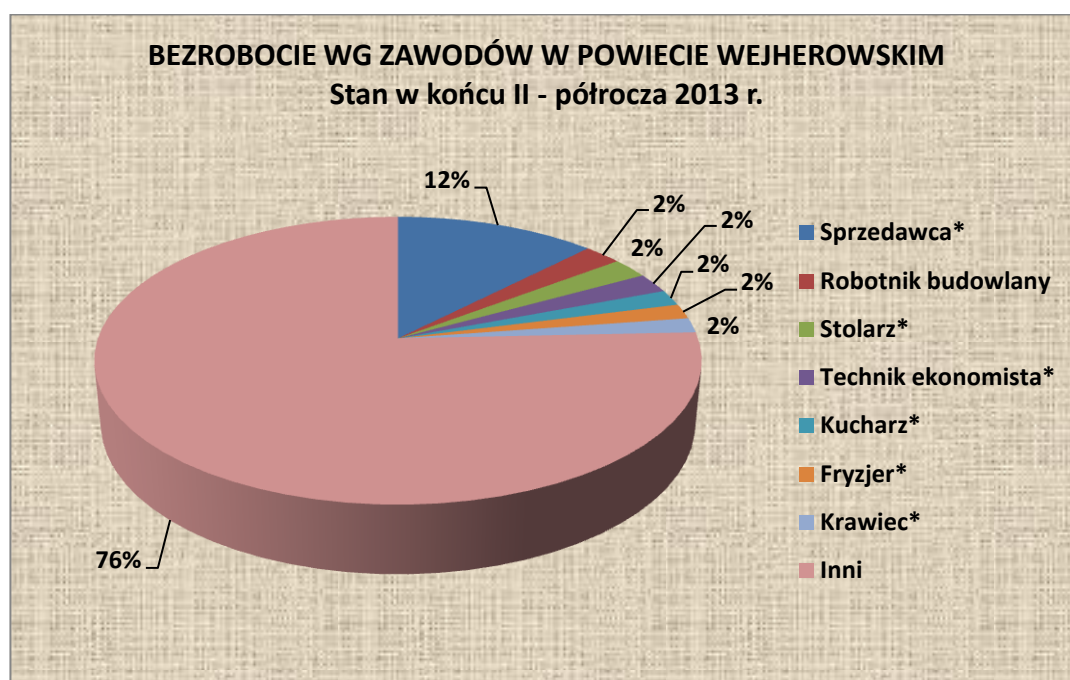
Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni posiadający zawód (%)	Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	
					Ogółem	%	Ogółem	%
1	"522301"	Sprzedawca*	1160	14,19	4	2,06	411	16,61
2	"931301"	Robotnik budowlany	218	2,67	0	0,00	48	1,94
3	"752205"	Stolarz*	212	2,59	0	0,00	38	1,54
4	"331403"	Technik ekonomista*	206	2,52	7	3,61	69	2,79
5	"512001"	Kucharz*	166	2,03	1	0,52	57	2,30
6	"514101"	Fryzjer*	156	1,91	3	1,55	49	1,98
7	"753105"	Krawiec*	154	1,88	0	0,00	61	2,46
8	"751103"	Przetwórcza ryb	145	1,77	0	0,00	53	2,14
9	"722204"	Ślusarz*	144	1,76	0	0,00	29	1,17
10	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	136	1,66	0	0,00	26	1,05
11	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	108	1,32	0	0,00	27	1,09
12	"711202"	Murarz*	107	1,31	4	2,06	18	0,73
13	"522305"	Technik handlowiec*	91	1,11	7	3,61	24	0,97
14	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	85	1,04	5	2,58	15	0,61
15	"911207"	Sprzątaczką biurowa	85	1,04	0	0,00	36	1,45
16	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	78	0,95	0	0,00	31	1,25
17	"351203"	Technik informatyk*	71	0,87	2	1,03	8	0,32
18	"432103"	Magazynier	71	0,87	0	0,00	17	0,69
19	"753303"	Szwaczka	71	0,87	0	0,00	30	1,21
20	"751201"	Cukiernik*	69	0,84	1	0,52	17	0,69
21	"751204"	Piekarz*	68	0,83	0	0,00	13	0,53
22	"311504"	Technik mechanik*	64	0,78	4	2,06	14	0,57
23	"941201"	Pomoc kuchenna	64	0,78	0	0,00	21	0,85
24	"523002"	Kasjer handlowy	62	0,76	1	0,52	21	0,85
25	"331301"	Księgowy	61	0,75	2	1,03	20	0,81
26	"752208"	Stolarz meblowy	61	0,75	1	0,52	10	0,40

Tabela 1. Liczba i struktura największych grup zawodowych zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wejherowskim w pierwszym półroczu 2013 r.

Analiza największych grup zawodowych (Tabela 1) wskazuje, że najliczniejszą grupą zawodową spośród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie jest grupa sprzedawców (1160 osób), co stanowi 14,19% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających zawód. Z analizy wynika tendencja rosnąca w w/w grupie zawodowej.

W dalszej kolejności spośród największych grup zawodowych wyłonieni zostali: robotnicy budowlani (218 osób), stolarze (212 osób) oraz technicy ekonomiści (206 osób).

Powyższa analiza może być swego rodzaju bodźcem dla lokalnych władz, wszelkich instytucji odpowiedzialnych za system szkolnictwa, nad określeniem stopnia dopasowania poziomu, struktury i kierunków kształcenia zawodowego dla potrzeb występujących na rynku pracy. Tego typu działania w przyszłości mogłyby zaspokoić potrzeby lokalnego rynku pracy, a jednocześnie przyczynić się do zmniejszenia ilości osób posiadających konkretnie wyuczony zawód, a mimo to, wciąż pozostających bez pracy. Dysproporcje występujące pomiędzy osobami bezrobotnymi legitymującymi się zawodem sprzedawcy, a innymi grupami zawodowymi (spośród grup zawodowych osób zarejestrowanych, jako osoby bezrobotne) obrazuje poniższy wykres.

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie – podział wg zawodu

Warte przemyślenia mogą być również dane statystyczne dotyczące liczby osób długotrwale bezrobotnych. 26% osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie to osoby długotrwale bezrobotne (dane na dzień 30.06.2013 r.). Większość z nich czuje się rzeczywiście zagubiona na rynku pracy – dotyczy to w szczególności osób starszych, zamieszkujących tereny wiejskie. O popadnięciu w faktyczne bezrobocie najczęściej decydują takie czynniki jak: zmiany w strukturze lokalnego rynku pracy wynikające np. z rozwoju technologicznego, braku odpowiednich kwalifikacji lub braku miejsc pracy w miejscu zamieszkania. Jednak często barierą staje się także niska mobilność, brak lub niska motywacja, czy też problemy natury rodzinnej. Jak wynika z danych również grupa zawodowa – sprzedawcy znajduje się na pierwszym miejscu (16,61%) ogólnej liczby osób pozostających w rejestrach osób bezrobotnych przez okres 12 i więcej miesięcy. Niestety wciąż zbyt mało ofert na te stanowiska pracy trafia do urzędów pracy. Większość ofert dla sprzedawców ukazuje się na witrynach sklepowych w miejscach gdzie ta praca ma być świadczona. Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych nie jest za

ciekawa. Im dłużej człowiek pozostaje bez pracy tym trudniej jest mu wrócić na rynek pracy.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy	
				Ogółem	%
1	"522301"	Sprzedawca*	1160	411	16,61
2	"331403"	Technik ekonomista*	206	69	2,79
3	"753105"	Krawiec*	154	61	2,46
4	"512001"	Kucharz*	166	57	2,30
5	"751103"	Przetwórcza ryb	145	53	2,14
6	"514101"	Fryzjer*	156	49	1,98
7	"931301"	Robotnik budowlany	218	48	1,94

Tabela 2. Liczba i struktura największych grup zawodowych osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Wejherowie w pierwszym półroczu 2013 r.

Bezrobocie młodych Polaków zdaje się rosnać szybciej i być trudniejsze do zwalczania niż w grupie starszych i bardziej doświadczonych pracowników. Do zasadniczych powodów wzrostu bezrobocia wśród młodych w pierwszym półroczu 2013 r. roku możemy zaliczyć: pracę na umowy czasowe, średnią wieku rozpoczęcia pracy, która wynosi 22 lata, (przykładowo w Unii Europejskiej to lat 20) świadczy to o o późnym rozpoczęciu procesu zdobywania przez młodych doświadczenia zawodowego. Stąd z ogólnej liczbie bezrobotnych coraz wyraźniej powiększa się udział ludzi młodych, natomiast brak odpowiedniej pracy w kraju skłania ich do podejmowania decyzji o emigracji. Bieżące niemałe problemy na rynku pracy mogą mieć jeszcze poważniejsze reperkusje w przyszłości. Dużo mówi się ostatnio o bezrobociu wykształconych młodych ludzi, umowach „śmieciowych” i wyzysku. Okazuje się jednak, że problem dotyczy osób słabo wyedukowanych - posiadających wykształcenie podstawowe i zawodowe. Sytuacja młodych absolwentów uczelni nie jest dużo lepsza - jednak pracują oni coraz częściej na podstawie samozatrudnienia czy umów cywilno - prawnych, nie rejestrując się tym samym w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne.

W Polsce stopa bezrobocia wśród młodych sięga wg Eurostatu 26,1%, co oznacza, że co czwarty aktywny zawodowo młody Polak nie ma pracy, a chciałby ją podjąć. Jednak wśród młodych wciąż liczna pozostaje również grupa osób, które uczą się lub pracują, z zatem z punktu widzenia rynku pracy stanowią grupę bierną zawodowo. Dzisiaj wielu młodych Polaków nie jest zainteresowanych podjęciem zatrudnienia i najczęściej dzieje się tak właśnie z uwagi na naukę i uzupełnienie kwalifikacji. Osoby te często przedłużają tym samym wejście na rynek pracy licząc, że wykształcenie zwiększy ich szanse w zdobyciu zatrudnienia. Nie można zmusić pracodawców do zatrudniania młodych ludzi. Zwłaszcza, że słabnąca koniunktura powoduje spadek liczby nowych miejsc pracy, należy, więc wspierać młodych tak, aby byli jak najlepiej przygotowani do wymagań stawianych przez rynek pracy.

Na koniec pierwszego półrocza 2013 roku w rejestrach osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie figurowało 194 absolwentów, co stanowiło 2,1% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni absolwenci	
				Ogółem	%
1	"235107"	Pedagog	41	9	4,64
2	"331403"	Technik ekonomista*	206	7	3,61
3	"522305"	Technik handlowiec*	91	7	3,61
4	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	85	5	2,58
5	"311504"	Technik mechanik*	64	4	2,06
6	"522301"	Sprzedawca*	1160	4	2,06
7	"711202"	Murarz*	107	4	2,06

Tabela 3. Liczba i struktura największych grup zawodowych absolwentów zarejestrowanych w PUP w Wejherowie w pierwszym półroczu 2013 r.

Wśród bezrobotnych absolwentów wg grup zawodów na pierwszym miejscu znaleźli się: pedagodzy stanowiący 4,64% (9 osób) wszystkich zarejestrowanych absolwentów. Na drugim miejscu znajdują się technicy ekonomiści – 3,61% (7 osób), oraz technicy handlowi - 3,61 (7 osób), a na kolejnych kucharze małej gastronomii 2,58% (tj. 4 osoby). Warto zauważyć, że grupa zawodowa sprzedawców, która od kilku lat zajmowała czołową pozycję w rankingu największych grup zawodowych absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie znalazła się na pozycji 6 w tym zestawieniu. Analiza wskazuje, iż liczba bezrobotnych absolwentów legitymująca się zawodem: sprzedawca na koniec pierwszego półrocza 2013 r. spadła o 50% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r.

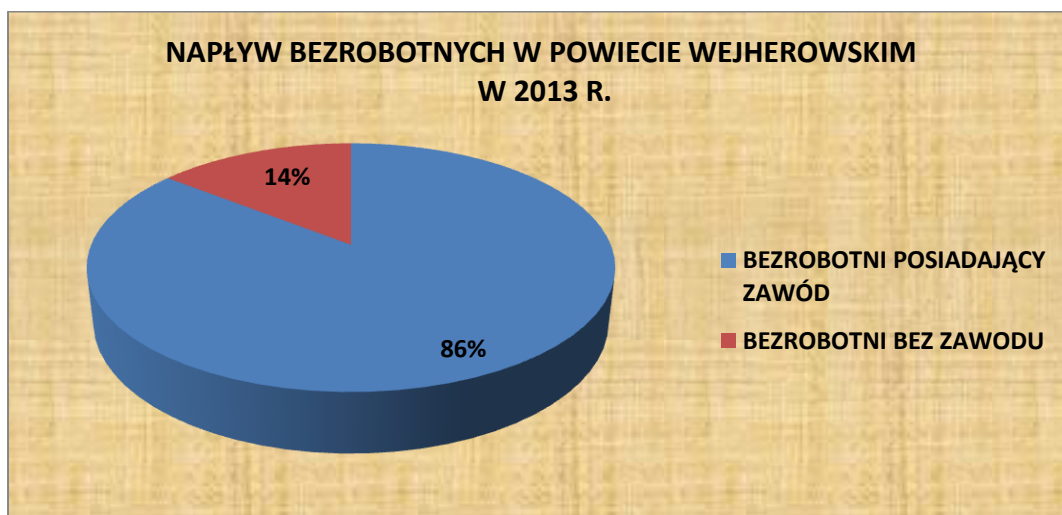
Z spośród ogólnej liczby absolwentów 56 osób ukończyło szkoły bez zdobycia kwalifikacji zawodowych, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Osoby te ujęte są w grupie osób bez kwalifikacji zawodowych, co w związku z brakiem ofert pracy dla osób bez kwalifikacji może narazić je na poważne problemy związane ze znalezieniem zatrudnienia. Nie bez znaczenia pozostają także coraz wyżej stawiane przez pracodawców wymagania w zakresie odpowiednich kwalifikacji zawodowych i doświadczenia potwierdzonych odpowiednimi dokumentami.

Powyższe dane pokazują, iż wśród absolwentów posiadających kwalifikacje zawodowe największym zainteresowaniem cieszą się kierunki kształcenia: pedagogiczny, ekonomiczny oraz handlowy. Znaczna część osób kończy również kierunki zawodowe takie jak: kucharz małej gastronomii oraz technik mechanik. Z obserwacji lokalnego rynku pracy i ofert pracy napływających do Urzędu wynika jednak, iż na dzień dzisiejszy rynek pracy nie jest gotów wchłonąć spośród nich znacznej liczby absolwentów w/w kierunków i specjalności.

Otwartość na stały rozwój to jedna z najbardziej pożądanых przez pracodawców kompetencji. Pracownik, który chce się szkolić i zdobywać nowe umiejętności stanie

się w perspektywie dużo bardziej wartościowy niż ten, który posiada jedynie branżową wiedzę. Osiągnięcie celów edukacyjnych i zawodowych można pogodzić wybierając uczelnię specjalistyczną.

Do dnia 30.06.2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie zarejestrowanych zostało **6 269 osób**, z czego osoby posiadające zawód stanowiły 86% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (osoby posiadające zawód - 5 367 osób) zaś osoby bezrobotne bez zawodu – 14% ogólnego napływu (902 osoby).

Wykres 6. Napływ bezrobotnych w powiecie wejherowskim – podział na bezrobotnych posiadających zawód oraz bez zawodu

Tabela 4 prezentuje grupy zawodowe, w których nastąpił największy napływ bezrobotnych w pierwszej połowie 2013 roku. Do poniższej tabeli wybrane zostały tylko grupy zawodowe liczące powyżej 60 osób.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	%	Bezrobotni absolwenci	%
1	"522301"	Sprzedawca*	674	12,56	45	7,49
2	"931301"	Robotnik budowlany	175	3,26	1	0,17
3	"752205"	Stolarz*	143	2,66	10	1,66
4	"331403"	Technik ekonomista*	124	2,31	20	3,33
5	"512001"	Kucharz*	110	2,05	7	1,16
6	"722204"	Ślusarz*	102	1,90	3	0,50
7	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	97	1,81	15	2,50
8	"711202"	Murarz*	88	1,64	6	1,00
9	"514101"	Fryzjer*	84	1,57	13	2,16
10	"751103"	Przetwórca ryb	83	1,55	1	0,17
11	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	72	1,34	21	3,49
12	"753105"	Krawiec*	72	1,34	1	0,17

Tabela 4. Największy napływ bezrobotnych według grup zawodów w I połowie 2013 r.

Analiza danych zamieszczonych w powyższej tabeli wskazuje, że największy napływ bezrobotnych odnotowany został w grupach zawodowych najliczniej reprezentowanych na terenie powiatu wejherowskiego tj.: sprzedawcy (674 osoby), robotnicy budowlani (175 osób) oraz stolarze (143 osób).

Podobnie kształtowała się sytuacja w pierwszym półroczu ubiegłego roku. Na czołowe pozycje wysuwały się te same grupy zawodów.

3. Analiza ofert pracy wg zawodów

W pierwszej połowie 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie wpłynęło **1 816 ofert pracy**.

W poniższej tabeli ujęte zostały oferty pracy w wybranych zawodach zgłoszone w analizowanym okresie, w których minimalna liczba oferowanych miejsc pracy wynosiła 25 lub więcej, w odniesieniu do napływu osób bezrobotnych posiadających pożądany zawód i zarejestrowanych w pierwszym półroczu 2013 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	%	Bezrobotni wg zawodów	Napływ bezrobotnych wg zawodów
1	"411004"	Technik prac biurowych*	122	121,94	56	20
2	"522301"	Sprzedawca*	122	121,94	1160	674
3	"515303"	Robotnik gospodarczy	116	115,94	52	28
4	"000000"	Bez zawodu	61	60,94	1174	902
5	"341202"	Opiekun osoby starszej*	51	50,94	7	3
6	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	47	46,94	1	1
7	"931301"	Robotnik budowlany	32	31,94	218	175
8	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	31	30,94	52	43
9	"751204"	Piekarz*	30	29,94	68	52
10	"331301"	Księgowy	27	26,94	61	39
11	"711202"	Murarz*	27	26,94	107	88
12	"711601"	Brukarz	27	26,94	13	12
13	"751201"	Cukiernik*	26	25,94	69	44
14	"512001"	Kucharz*	25	24,94	166	110
15	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	25	24,94	14	17

Tabela 5. Oferty pracy wg zawodów oraz wielkość napływu bezrobotnych w pierwszej połowie 2013 r.

Analiza grup zawodowych, do których skierowano największą liczbę ofert pracy pozwala wskazać na: techników prac biurowych oraz sprzedawców (122 oferty pracy), a także robotników gospodarczych (116 ofert pracy). W pierwszej połowie 2012 roku najwięcej ofert pracy zostało przyjętych przez tut. Urząd na stanowisko: sprzedawca (121 ofert pracy).

Faktyczna liczba ofert skierowanych do równie licznej grupy bezrobotnych jak: opiekun osoby starszej, asystent nauczyciela przedszkola, robotnika budowlanego była już znacznie niższa. Jak wynika z danych statystycznych, w przypadku robotników budowlanych zwiększona ilość ofert pracy dla tych grup zawodowych występuje w okresie wiosenno-jesiennym. Natomiast okres zimowy ze względu na nieodpowiednie warunki atmosferyczne charakteryzuje się niemal zerowym zapotrzebowaniem na pracowników z tych grup zawodowych. W przypadku

składanych ofert pracy dla takich grup zawodowych jak: pracownik biurowy (zawód szkolny: technik prac biurowych) oraz sprzedawca czy asystent nauczyciela przedszkola większość składanych ofert dotyczy subsydiowanych miejsc pracy. Zapotrzebowanie na w/w profesje wynika w dużej mierze z dogodnej dla pracodawcy formy aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest staż. Uczestnictwo w stażach jest jedną z form aktywizacji zawodowej i cieszy się dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych jak i pracodawców.

Właściciele firm chętnie przyjmują bez obciążeń finansowych osoby do pomocy w codziennym funkcjonowaniu ich działalności. Jednak po zakończeniu kilku miesięcznego okresu stażu, tylko nieliczni mają szansę na pozostanie w danej firmie i trwale zatrudnienie. Pomimo tego, osoby po zdobyciu doświadczenia zawodowego w ramach niniejszej formy wsparcia szybciej znajdują pracę i trwale opuszczają grono osób bezrobotnych.

Należy zaznaczyć, że powyższe dane bazują jedynie na danych zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie dotyczących liczby osób bezrobotnych oraz liczby zgłoszonych ofert pracy, prezentowanych według zawodów i specjalności oraz według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Raport nie obejmuje analizy ofert zamieszczanych w prasie i Internecie. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oparty jest na statystyce Urzędu Pracy, nie stanowi, więc kompleksowego obrazu wszystkich zjawisk i procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy.

4. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Miernikiem, który pozwala na wskazanie zawodów generujących w najwyższym stopniu bezrobocie długotrwałe, jest wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia. Interpretując ten wskaźnik, należy pamiętać, że jego wartość informuje, jaki procent osób bezrobotnych zarejestrowanych w konkretnym zawodzie pozostaje w rejestrze Urzędu, co najmniej przez okres 12 miesięcy.

Na podstawie wielkości wskaźnika długotrwałego bezrobocia oszacowano duże i elementarne grupy zawodów implikujących długotrwałe bezrobocie oraz przejawiających równowagę na lokalnym rynku pracy między popytą, a popytem na pracę.

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to takie, które mają najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Tabela 6 zawiera wykaz zawodów, które w pierwszym półroczu 2013 roku na obszarze powiatu wejherowskiego w największym stopniu generowały długotrwałe bezrobocie. W sytuacji, gdy dla danej grupy zawodów wskaźnik bezrobocia długotrwałego przyjmuje wartość 1, wszystkie osoby poprzednio pracujące i reprezentujące tę grupę zawodową, pozostają w rejestrach Urzędu powyżej 12 miesięcy.

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"4131"	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	1
2	"2355"	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1
3	"2522"	Administratorzy systemów komputerowych	1
4	"1349"	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
5	"3153"	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	1
6	"3135"	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	1
7	"3139"	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
8	"3253"	Optycy okularowi	1
9	"4132"	Operatorzy wprowadzania danych	1
10	"2432"	Specjaliści do spraw public relations	1
11	"4313"	Pracownicy obsługi płacowej	1
12	"2521"	Projektanci i administratorzy baz danych	1
13	"3353"	Urzednicy do spraw świadczeń społecznych	1
14	"5111"	Stewardzi	1
15	"3356"	Funkcjonariusze służby więziennej	1
16	"9611"	Ładowacze nieczystości	1
17	"9621"	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1
18	"6122"	Hodowcy drobiu	1
19	"8151"	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	1
20	"8154"	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	1
21	"8122"	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	1
22	"7543"	Brakarze wyrobów przemysłowych	1

23	"7321"	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	1
24	"5312"	Asystenci nauczycieli	1

Tabela 6. Nazwy grup zawodów generujących w największym stopniu długotrwałe bezrobocie w powiecie wejherowskim w pierwszym półroczu 2013 r.

Z analizy wynika, że w pierwszym półroczu 2013 r. na obszarze powiatu wejherowskiego wystąpiło 24 grupy elementarne (4 – cyfrowe), które w maksymalny sposób przyczyniły się do problemu długotrwałego bezrobocia. Wynik powyższego rankingu pokazuje, że osoby trafiające do rejestru bezrobotnych po długoletniej pracy, które zajmowały stanowiska specjalistyczne, mają ogromny problem z powrotem na rynek pracy. Takie bariery jak: wiek, postęp techniczny, brak chęci przekwalifikowania się, brak mobilności oraz strach przed nieznanym powodują, że takie osoby często nie potrafią odnaleźć się na rynku pracy, który z dnia na dzień jest coraz bardziej wymagający.

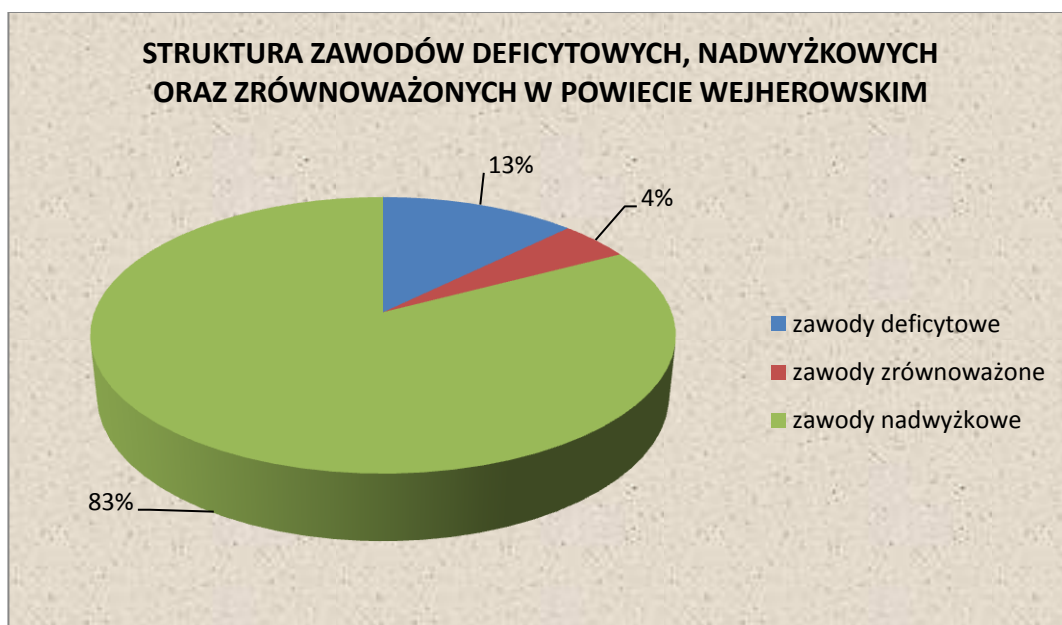
5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (wyjaśnienie zostało przytoczone poniżej).

W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów

(iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie)

W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla powiatu wejherowskiego w pierwszym półroczu 2013 roku wyodrębniono 121 zawodów deficytowych (w tym 81 MAX deficytowych), 44 zawodów zrównoważonych oraz 788 zawodów nadwyżkowych (w tym 658 MAX nadwyżkowych).

Wykres 7. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie wejherowskim w I półroczu 2013 r.

5.1. Zawody deficytowe

Zawodem deficytowym jest zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Wskaźnik zawodów deficytowych liczony jest, jako iloraz zgłoszonych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym do liczby rejestrujących się bezrobotnych

w danym okresie sprawozdawczym. W/w zawód charakteryzuje się wskaźnikiem intensywności deficytu większym od 1,1.

Zawody deficytowe w pierwszym półroczu 2013 roku stanowiły 13% ogółu zawodów. Wśród zawodów deficytowych występują takie, w których nie zarejestrował się żaden bezrobotny, ale zostały zgłoszone oferty pracy. Są to zawody maksymalnie deficytowe, dla których wskaźnik intensywności deficytu oznaczany jest jako MAX w badanym okresie było ich 81 (8,5% ogółu zawodów).

Pogłębiona analiza zawodów według kodu sześciocyfrowego dostarcza bardziej szczegółowych informacji na temat zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W poniższej tabeli zaprezentowano 30 zawodów o najwyższych wskaźnikach deficytu zidentyfikowanych na lokalnym rynku pracy powiatu wejherowskiego w I półroczu 2013 roku. Zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Wykaz nie uwzględnia również zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodów wynoszą 9 i 0.

Im wyższy wskaźnik deficytu „W” tym większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Nie mniej trzeba zauważyć, że w przypadku takich zawodów jak: asystent nauczyciela przedszkola oraz technik prac biurowych wysoki wskaźniki deficytu wynika z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie działań związanych z aktywizacją rynku pracy (np. staże, prace interwencyjne).

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Wskaźnik intensywności i deficytu zawodów
1	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	7,8333	0,1667	47
2	"341202"	Opiekun osoby starszej*	8,5	0,5	17
3	"524901"	Bukieciarz	1,5	0,1667	9
4	"343203"	Florysta*	1,1667	0,1667	7
5	"421104"	Kasjer walutowy	1,1667	0,1667	7
6	"411004"	Technik prac biurowych*	20,3333	3,3333	6,1
7	"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	1	0,1667	6
8	"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	0,8333	0,1667	5
9	"515303"	Robotnik gospodarczy	19,3333	4,6667	4,1429
10	"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,6667	0,1667	4
11	"833202"	Kierowca ciągnika siodłowego	0,6667	0,1667	4
12	"242304"	Doradca zawodowy	1	0,3333	3
13	"343301"	Bibliotekarz*	1	0,3333	3
14	"311307"	Technik energetyk	0,5	0,1667	3
15	"713303"	Kominiarz*	0,5	0,1667	3
16	"228301"	Fizjoterapeuta	2,1667	0,8333	2,6

17	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	1,6667	0,6667	2,5
18	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	0,8333	0,3333	2,5
19	"333105"	Spedytor	1,1667	0,5	2,3333
20	"711601"	Brukarz	4,5	2	2,25
21	"712606"	Monter rurociągów okrętowych	3,3333	1,5	2,2222
22	"712501"	Monter / składacz okien	1,8333	1	1,8333
23	"611303"	Ogrodnik*	1,1667	0,6667	1,75
24	"222101"	Pielęgniarka	3,8333	2,5	1,5333
25	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4,1667	2,8333	1,4706
26	"833101"	Kierowca autobusu	1,1667	0,8333	1,4
27	"431102"	Fakturzystka	1,3333	1	1,3333
28	"325907"	Terapeuta zajęciowy*	0,6667	0,5	1,3333
29	"532102"	Opiekun medyczny*	0,6667	0,5	1,3333
30	"711404"	Zbrojarz	2	1,6667	1,2

Tabela 7. Ranking zawodów deficytowych w powiecie wejherowskim w pierwszym półroczu 2013 r.

5.2. Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone to takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Wskaźnik intensywności nadwyżki – deficytu mieści się w zakresie 0,9 – 1,1.

Zawody zrównoważone w pierwszej połowie 2013 roku stanowiły 4% ogółu zawodów.

Na koniec pierwszego półrocza 2013 roku do zawodów zrównoważonych zaliczono: m.in. głównego księgowego, kierownika supermarketu, inżyniera budowy dróg, nauczyciela matematyki, cieślę, kosmetyczkę.

5.3. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe to takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest mniejsze niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) w zawodach deficytowych wynosi poniżej 0,9.

Wskaźnik zawodów nadwyżkowych liczony jest, jako iloraz zgłoszonych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym do liczby rejestrujących się bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody nadwyżkowe w pierwszej połowie 2013 roku stanowiły 83% ogółu zawodów.

W okresie objętym badaniem, wśród zawodów nadwyżkowych pojawiły się zawody, którymi legitymowały się osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie, dla których to nie odnotowano ofert pracy. Zawody takie nazywane są zawodami maksymalnie nadwyżkowymi, a ich wskaźnik nadwyżki

równy jest 0. W pierwszym półroczu 2013 roku takich zawodów było 658 (69% ogółu zawodów).

W Tabeli 8 zamieszczono ranking 30 zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika intensywności nadwyżki zawodów w pierwszym półroczu 2013 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Wskaźnik intensywności i nadwyżki zawodów
1	"752205"	Stolarz*	1,6667	23,8333	0,0699
2	"751103"	Przetwórca ryb	1,6667	13,8333	0,1205
3	"752208"	Stolarz meblowy	1,3333	9,8333	0,1356
4	"722204"	Ślusarz*	2,3333	17	0,1373
5	"522301"	Sprzedawca*	20,3333	112,3333	0,181
6	"931301"	Robotnik budowlany	5,3333	29,1667	0,1829
7	"713102"	Malarz budowlany	1,1667	6,3333	0,1842
8	"514101"	Fryzjer*	3	14	0,2143
9	"741103"	Elektryk*	1,3333	6,1667	0,2162
10	"512001"	Kucharz*	4,1667	18,3333	0,2273
11	"753105"	Krawiec*	3,1667	12	0,2639
12	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	2,1667	7,8333	0,2766
13	"711202"	Murarz*	4,5	14,6667	0,3068
14	"523002"	Kasjer handlowy	1,8333	5,8333	0,3143
15	"522305"	Technik handlowiec*	3,3333	10	0,3333
16	"334306"	Technik administracji*	1,1667	3,5	0,3333
17	"432103"	Magazynier	3,5	9,8333	0,3559
18	"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	1,6667	4,6667	0,3571
19	"753303"	Szwaczka	1,6667	4,6667	0,3571
20	"332203"	Przedstawiciel handlowy	2,8333	7,5	0,3778
21	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	2,5	6,5	0,3846
22	"911207"	Sprzątaczką biurową	2	4,8333	0,4138
23	"513101"	Kelner*	2,6667	6	0,4444
24	"431101"	Asystent do spraw księgowości	1,5	3,3333	0,45
25	"751204"	Piekarz*	5	8,6667	0,5769
26	"751201"	Cukiernik*	4,3333	7,3333	0,5909
27	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	2,1667	3,3333	0,65
28	"941201"	Pomoc kuchenna	3,6667	5,5	0,6667
29	"331301"	Księgowy	4,5	6,5	0,6923
30	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	2,6667	3,5	0,7619

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie wejherowskim w I półroczu 2013 r.

Z zawodami nadwyżkowymi mamy do czynienia wówczas, gdy do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżki danego zawodu. Osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku pracy. Pod względem poziomu wskaźnika intensywności nadwyżki zawodów zdecydowanie na czołowych pozycjach znajdują się takie zawody jak: stolarz, przetwórcza ryb, stolarz meblowy oraz ślusarz.

Jak wynika z analizy danych (Tabela 8), wykazane zawody należą do zawodów nadwyżkowych. W w/w zawodach najtrudniej było znaleźć zatrudnienie, z powodu braku ofert pracy. Nie mniej zważywszy na fakt, iż nie wszystkie oferty pracy zgłaszane są przez pracodawców do Urzędu Pracy w/w dane nie odzwierciedlają w pełni stanu faktycznego.

6. Analiza bezrobocia według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy

W pierwszym półroczu 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie zarejestrowało się 5110 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe. Analogicznie w pierwszym półroczu 2012 roku zarejestrowano 4567 takich osób. W 2013 r. nastąpił wzrost rejestrujących się osób bezrobotnych posiadających doświadczenie.

Najliczniej rejestrowały się osoby, których ostatnie miejsce pracy wg PKD należało do sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (1215 osób),
- Przetwórstwo przemysłowe (926 osób),
- Budownictwo (837 osób).

Warto zauważyć, że w każdej z tych sekcji liczba zarejestrowanych osób znacznie przewyższała liczbę ofert pracy. Najwięcej ofert pracy w pierwszym półroczu 2013 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do sekcji PKD:

- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 327 ofert,
- Przetwórstwo przemysłowe – 318 ofert,
- Budownictwo – 275 ofert.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy wśród bezrobotnych, według stanu w końcu pierwszego półrocza 2013 roku, dominowali przedstawiciele zawodów sklasyfikowanych w następujących sekcjach PKD:

- Budownictwo - 44 osoby,
- Przetwórstwo przemysłowe - 39 osób.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	71	120	8	0
Górnictwo i wydobywanie	5	5	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	926	1549	318	39
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	20	25	0	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	41	64	14	1
Budownictwo	837	1106	275	44
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1215	2012	327	16
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	219	328	56	2
Transport i gospodarka magazynowa	133	218	44	6
Informacja i komunikacja	33	53	18	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	70	127	36	4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	35	60	11	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	113	159	76	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	184	216	104	16
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	148	193	240	6
Edukacja	94	172	68	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	107	166	133	12
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	42	61	49	2
Pozostała działalność usługowa	261	416	39	5
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	33	43	0	0

Działalność nie zidentyfikowana	522	788	0	0
Ogółem	5110	7881	1816	155

Tabela 9. Bezrobocie wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie wejherowskim w I półroczu 2013 r.

7. Wnioski

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu wejherowskiego dotyczący pierwszego półrocza 2013 roku pokazuje, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal bardzo trudna. Stopa bezrobocia wynosząca 16,5% wskazuje na wysoki poziom bezrobocia. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie pozostaje zarejestrowanych 9 348 osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia w porównaniu z analogicznym okresem – pierwszego półrocza 2012 roku - wykazuje tendencje rosnące (o 1,5%). Należy jednak nadmienić, że problem bezrobocia jest bardzo złożony. Przedstawiona analiza ilościowa w pełni go nie odzwierciedla i nie charakteryzuje. Diagnoza zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy opracowywana na podstawie ofert pracy przekazanych przez pracodawców publicznym instytucjom zatrudnienia nie zawsze jest miarodajnym źródłem informacji, ponieważ większość pracodawców sięga po pomoc urzędów pracy dopiero wówczas, gdy inne metody rekrutacji zawiodą.

Ponadto zebrane w raporcie dane mają charakter krótkookresowy - dotyczą sytuacji na dzień 30.06.2013 roku. Przy podejmowaniu jakichkolwiek decyzji podyktowanych zebranymi tu informacjami, wskazanym jest połączyć je z innymi źródłami informacji, pozwalającymi na szersze spojrzenie na tutejszy rynek pracy i zachodzące na nim zmiany.

Podsumowując część diagnostyczną monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzonego w powiecie wejherowskim za pierwsze półrocze 2013 roku można wyciągnąć następujące wnioski:

- wg stanu na dzień 30.06.2013 roku w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie znajdowały się 9 348 osób bezrobotnych;
- spośród całej liczby osób bezrobotnych, znajdujących się w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie w końcu pierwszego półrocza 2013 roku większość posiadała zawód. Podział przedstawiał się w następujący sposób: 8 174 osoby bezrobotnych posiadających zawód, co stanowiło 87,4% ogólnej liczby osób bezrobotnych; 1 174 osób bezrobotnych bez zawodu, co stanowiło 12,6% ogólnej liczby bezrobotnych;
- w powiecie wejherowskim w pierwszej połowie 2012 roku najliczniejszą grupę zawodową stanowili sprzedawcy (1 061 osób);
- do dnia 30.06.2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie zarejestrowanych zostało 6 269 osób, z czego osoby posiadające zawód i zarejestrowane na koniec czerwca 2013 roku stanowiły 86% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (osoby bezrobotne posiadające zawód – 5 367 osób), zaś osoby bezrobotne bez zawodu - 14% ogólnego napływu (902 osoby);
- w pierwszej połowie 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie wpłynęło 1 816 ofert pracy;
- analiza grup zawodowych, do których skierowano największą liczbę ofert pracy pozwala wskazać na: techników prac biurowych oraz sprzedawców (116 ofert pracy);
- zawody deficytowe w powiecie wejherowskim w w/w okresie to te, na które zapotrzebowanie na rynku pracy było większe od liczby bezrobotnych gotowych przyjąć oferowane im stanowiska. Wśród nich należy wymienić:

asystenta nauczyciela przedszkola, opiekuna osoby starszej, bukieciarza, florystę oraz kasjera walutowego;

- pod względem poziomu wskaźnika intensywności nadwyżki zawodów zdecydowanie na czołowych pozycjach znajdują się takie zawody jak: stolarz, przetwórca ryb, stolarz meblowy oraz ślusarz;
- w pierwszym półroczu 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wejherowie zarejestrowało się 5110 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe;

Powyższy raport pozwala stwierdzić, że w powiecie wejherowskim rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar poszukujących pracy występuje w większości zawodów i specjalności. Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Nowa sytuacja wymaga od osób poszukujących zatrudnienia elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej.

Opracowanie monitoringu:

Magdalena Barzowska – pośrednik pracy

pod kierunkiem Pani Alicji Rompca

kierownika Działu Pośrednictwa Pracy

Z up. Starosty Wejherowskiego

Z-ca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy

w Wejherowie

Anna Kulik